

σιών, παραχωρήσεων και μεταβιβάσεων, ἐμπορικῶν ἐργασιῶν ἢ ἄλλου εἶδους, ἀγγελίαι ἀμείψη-
λατῶν, μαγείρων, ὑπηρετριῶν, ἀνθρακοπωλῶν, ξε-
νοδόχων καὶ τέλος αἱ δικαστικαὶ καταχωρίσεις.

Πάντα ταῦτα οὐ μόνον δημοσιεύονται τακτι-
κῶς, κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν, καὶ ὅσον εἶνε δυνα-
τὸν ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ ἡμέραι
τῆς ἐβδομάδος ὠρισμέναι διειδικᾶς τινὰς ἀγγελί-
ας, ὅπως οἱ ἔχοντες διαφέρουν εὐκολώτερον τὰς δια-
τρέχουσι. Κατὰ παρασκευὴν, ἐπὶ παραδείγματος,
δημοσιεύονται αἱ προσφοραὶ καὶ αἰτήσεις θέσεως
καὶ ἐργασίας, κατὰ σάββατον αἱ ἐνοικιάσεις τῶν
κενῶν οἰκιῶν. Ἄρχει ἐπομένως νὰ μάθῃ τις τὴν
κλεῖδα τῶν συνηθειῶν τούτων, ὅπως ὅλον ἐκεῖνο
τὸ κολοσιαῖον εὐρετήριον πασῶν τῶν ἀναγκῶν
τοῦ βίου καὶ παντὸς διαγωνισμοῦ κατασταθῇ
χρήσιμον. Ἡ ἀγγελία κατέστη ἕξις ἐν τῷ ἐμπο-
ρίῳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ, κατέστη τροχὸς ἀπαραίτη-
τος τοῦ βίου, εἶδος παγκοσμίου μεσίτου.

Τὸ οὐσιῶδες μέρος τῆς ἐφημερίδος ἀρχεται ἀπὸ
τῆς προτελευταίας στήλης τῆς 4 σελίδος, διὰ
περιλήψεως τῶν ἐγχωρίων καὶ ξένων εἰδήσεων, ἀ-
ληθοῦς περιλήψεως διηρημένης κατὰ παραγρά-
φους, εἰς ἣν ὁ ἐν γνώσει τῆς τάξεως τῆς ἐφημε-
ρίδος διατελῶν ἀναγνώστης προστρέχει τὸ πρῶ-
τον ὅπως ἴδῃ τι νεώτερον. Τοῦτο ἀνταποκρίνε-
ται εἰς τὰ δελτία τῶν λοιπῶν ἐφημερίδων ἢ εἰς
τὸ «Τελευταία ὥρα».

Ἀμέσως μετὰ τὴν περίληψιν ταύτην ἔρχονται
ἀλλεπάλληλα τέσσαρα ἢ πέντε ἄρθρα ἐπὶ τῶν θε-
μάτων τῆς ἡμέρας. Ἐν αὐτοῖς γίνεται λόγος περὶ
τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, περὶ βιομηχανικῶν ἢ
τεχνικῶν ἔργων, περὶ καταστρεπτικοῦ τινος συμ-
βάντος, ἢ ἄλλου κινουῦντος τὰ αἰσθητάματα τῶν
ἀναγνώστων, περὶ δικαστικῶν ζητημάτων, περὶ
τὰ ὅποια διαφέρεται ἡ κοινὴ γνώμη, περὶ νέων
βιβλίων, περὶ μελοδράματος, περὶ κληρονομίας ἀρχο-
μένου ἢ λήγοντος, περὶ λεμβοδρομιῶν, ἢ ἀθλητι-
κῶν ἀγώνων τῶν Πανεπιστημίων, περὶ ἵπποδρο-
μιῶν καὶ καθόλου εἰπεῖν περὶ παντὸς ἀντικειμέ-
νου, περὶ οὗ δύναται νὰ γίνῃ λόγος ἐν οἴκῳ ἢ ἐν
δήμῳ. Τὰ ἄρθρα ταῦτα ἀποτελοῦσιν εἶδος ὅλως
ἰδιόζων φιλολογίας μετέχον ἄρθρου ἐφημερίδος
καὶ πραγματείας. Ὅπως κατασταθῇ τις ἱκανὸς
πρὸς σύνταξιν τούτου, ἀπαιτεῖται νὰ εἶνε περρι-
κισμένος δι' ὅλων τῶν ἀρετῶν τοῦ ἐφημεριδο-
γράφου, ὀρθῆς κρίσεως, λεπτότητος, εὐχερείας
συντάξεως, ταχύτητος ἀντιλήψεως, ἀφθονίας εἰ-
δήσεων, καθαρότητος καὶ ἀκριβείας ὕψους, καὶ
ἕξεως περὶ τὴν καλὴν ἔκφρασιν.

Τὸ ἄρθρον πάντοτε δὲν φέρει ὑπογραφήν, δὲν
ὀμιλεῖ ὁ δεῖνα ἢ δεῖνα, ἀλλ' ἡ ἐφημερίς, ἢ μάλ-
λον, —διότι οὐ γὰρ ἐκλαμβάνεται πάντοτε— ἡ δη-
μοσία φρόνησις. Θεωρεῖται ἡ ἐφημερίς ὡς ὁ ἀρ-
χαῖος χορὸς τοῦ θεάτρου ὁ κρίνων τὰ γεγονότα
τῆς ἡμέρας.

Τῶν ἄρθρων τούτων τινὰ εἶνε γεγραμμένα ἐν

πάσῃ ταχύτητι, διαρκούσης ἔτι τῆς περιγραφο-
μένης πράξεως, περὶ τὸ μεσονύκτιον, ἢ περὶ τὴν
μῆν μετὰ τούτου, ἐνῶ αἱ μηχαναὶ τοῦ τυπογρα-
φείου κροτοῦσι, οἱ δὲ ἀρχιγεράται ἴστανται μετὰ
τῆς ψαλίδος νὰ κόψωσι τὸ ἄρθρον, στοιχειοθετή-
σωσι καὶ ἐκτυπώσωσιν ὅσον τάχιον. Ἄλλα ἄρ-
θρα γράφονται κατ' οἶκον κατὰ παραγγελίαν τῆς
διευθύνσεως ὑπὸ τριῶν ἢ τεσσάρων συντακτῶν
πρὸς τοῦτο ὠρισμένων. Εἰς τῶν χαρακτῆρων τῶν
ἀξιοσημειῶτων τῆς ἀγγλικῆς δημοσιογραφίας
εἶνε ἡ δικτατορία, ἣν ἀσχεῖ ὁ ἀρχισυντάκτης ἢ
ἐκδότης. Ἀνάγκη νὰ ἔχῃ πανταχοῦ τὸν ὀφθαλ-
μὸν, ν' ἀσχολεῖται περὶ πάντων, νὰ προβλέπῃ τὰ
πάντα ὡς καλὸς στρατηγός. Οὗτος μόνος εἶνε ὑ-
πεύθυνος· οἱ ὑπ' αὐτὸν δὲν ἔχουσι πρωτοβουλίαν
ἢ μόνον ὅσον ἀναγκαῖοι πρὸς τὸ ἔργον των. Ὁ-
φείλουσι νὰ εἶνε ἀδιαλείπτως ἕτοιμοι ἕκαστος ἐν
τῇ εἰδικότητι, ἣν ἔχει, καὶ νὰ γράφωσιν εἰς τὸ
πρῶτον νεῦμα εἰς ὕψος χαρίεν, μετὰ κρίσεως καὶ
συμπερασμάτων, ὅτι ἤθελον διαταχθῇ.

Αἱ οικονομολογικαὶ εἰδήσεις καὶ οἱ ἀριθμοὶ
τῶν κυριωτέρων Χρηματιστηρίων κατέχουσι τρεῖς
στήλας τῆς ἕκτης σελίδος. Ἐπειτα ἀνετίσσαν-
ται αἱ διατιμήσεις τῶν ἀγορῶν, αἱ θαλάσσιαι εἰ-
δήσεις, κατὰπλοι καὶ ἀπόπλοι, ναυάγια ἢ ἀθα-
ρία σπουδαῖα, ἀτμὸπλοια καὶ ἱσιόφορα ἐκ ξένων
λιμένων προερχόμενα, προγνωστικὰ μετεωρολο-
γικὰ, ἀνακινούμενα ὑπὸ τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου
τοῦ Γρηνοῦνσίου, ἢ διαβιβαζόμενα διὰ τῶν ὑπο-
βρυχίων καλωδίων.

Ἐν τῇ σελίδι 3 εὐρίσκονται αἱ ἀνταποκρίσεις
αἱ ἐκ τῶν ἀποικιῶν, τὰ τηλεγραφήματα καὶ αἱ
ἀνταποκρίσεις τῶν ἐπαρχιῶν, δελτίον πανεπι-
στημιακόν, αἱ συζητήσεις τῶν συλλαλητηρίων
καὶ τῶν δικαστηρίων καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν πλημ-
μελειοδικειῶν ἐκτιθέμεναι ἐν ἐκτάσει. Προέπει δὲ
νὰ σημειώσωμεν ὡς πρὸς τοῦτο τὴν φροντίδα, ἣν
ὁ ἀγγλικὸς τύπος μετὰ πολλῆς λεπτότητος δει-
κνύει, τοῦ νὰ μὴ γράφῃ ποτὲ περὶ κατηγορουμέ-
νου, ἢ ὑποδίκου, ὡς περὶ ἐνόχου, οἷον ὅποτε καὶ
ἂν εἶνε τὸ βαρύνον αὐτὸν ἔγκλημα. Καὶ ἐὰν ἔτι
συνελήφθῃ ἐπ' αὐτοφῶρῳ, καὶ ἐν τῇ πράξει τοῦ
εἰδεχθεστέρου ἐγκλήματος, ἐνόσω τὸ ὀρκωτικόν
δικαστήριον δὲν ἀποφανθῇ, ὁ τύπος σημειοῖ «ὁ
κατηγορούμενος», «ὁ προφυλακισμένος», «ὁ ὑπο-
τιθέμενος ἔνοχος», οὐδέποτε δὲ «ὁ ἄθλιος», «ὁ
κακοῦργος», «ὁ φονεὺς», «ὁ δολοφόνος», «ὁ κλέ-
πτης», ὅπως αἱ ἐφημερίδες τῶν ἄλλων κρατῶν,
αἵτινες ἀποδίδουσι τοιαῦτα ἐπίθετα ἐνίοτε εἰς
ἀνθρώπους, οὓς ἡ δικαιοσύνη κατόπιν ἀποδει-
κνύει ἀθώους.

Εἶνε δὲ τοῦτο χαρακτηριστικόν τοῦ πολιτι-
σμοῦ ἐνὸς λαοῦ. Δύναται τις εἰπεῖν ὅτι ἡ κατω-
τάτη βαθμὶς τῆς ἐλευθερίας του καὶ τῆς πολι-
τικῆς ἀνατροφῆς του δεικνύεται ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ
αἵματος, ὅπερ διατηρεῖ πρὸ τοῦ ἐγκλήματος, καὶ
ἐκ τῆς εὐλαθείας ἐκάστου μέλους τῆς κοινωνίας

των μὲν ὅτι αἱ κόραι ἄφρονον τὴν καλὴν κόμην, καλῶς κτενίζουσαι καὶ διασχίζουσαι αὐτὴν περὶ τὸ μέτωπον, νὰ ἐπισαλευθῆται ἐπὶ τῶν νώτων, διὰ δὲ ταινίας περιέδον τὰς τρίχας· δεύτερον δὲ ἀνεῖλκον τὰς τε ὀπισθεν καὶ τὰς κατὰ τοὺς κροτάφους τρίχας κυματοειδῶς ἄνωθεν τῶν ὠτων, προσέδον δὲ αὐτάς ἐπὶ τῆς κορυφῆς οὕτως, ὥστε ἀποτελεῖτο καλὸς καὶ κομψὸς δεσμός, ὃν ἐκάλουν κόρυμβον· ἄνωθεν ὅμως τοῦ μετώπου ἀφείλκουν οὐχὶ πολὺ τὰς τρίχας, διότι «βραχὺ τῷ μετώπῳ μεταίχμιον» ἐνομιζέτο καλὸν καὶ εὐμορφον.

Αἱ καθ' ὃν εἴρηται τρόπον εὐθετιζοῦνται τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς νέαι ἐφόρουν πολλάκις περὶ τὴν κεφαλὴν ταινίαν, ἣτις κατὰ μὲν τὸ μέσον ἦν πλατεῖα, κατὰ δὲ τὰς ἄκρας ἀπέληγεν εἰς σελῶν· αὕτη δὲ ἡ ταινία, διότι ὁμοιάζει πρὸς τὴν σφενδόνην, ἐκαλεῖτο σφενδόνη, καὶ ἦν πολλάκις ἐξ ὕλης πολυτίμου πεποιημένη, οἷον ἐκ χρυσοῦ, μαργαριτῶν καὶ πολυτίμων λίθων. Τῇ σφενδόνη φαίνεται ὅτι ὁμοιάζειν ἡ σιλεγγίς, ἣτις ἦν δέρμα, κατὰ Πολυδεύκην, κεχρυσωμένον, ὅπερ ἐφόρουν περὶ τὴν κεφαλὴν αἱ νέαι. Τῆς εἰρημένης σφενδόνης τὰς ἄκρας προσέδον ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς, τὰ δὲ ἐξ αὐτῶν ἐξηρητημένα λεπτὰ καὶ καλὰ ταινίδια περιέπλεκον περὶ τὸν κόρυμβον.

Πλὴν δὲ τῆς σφενδόνης εἶχον ἐπινοήσαι αἱ Ἑλληνίδες καὶ ἄλλα κατασκευάσματα, δι' ὧν περιέστελλον τὰς τῆς κεφαλῆς τρίχας, οἷον ἦτο πρῶτον μὲν τὸ δικτυωτὸν κάλυμμα, ὅπερ ἐκάλουν κεκρύφαλον· οὗτος ἐπλέκετο ἐξ ἱμάντων ἢ ἐκ χρυσοῦν νημάτων. Δεύτερον δὲ τὸ ἐν εἶδει σάκκου κατασκευαζόμενον ὕφασμα, ὅπερ καὶ σάκκος ἐκαλεῖτο· δι' αὐτοῦ περιέστελλον αἱ γυναῖκες ἢ πάσας τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς ἢ μόνας τὰς ὀπισθεν. Τρίτον δὲ ἡ *μίτρα*· αὕτη ἦν κατ' ἀρχὰς στενὴ τῆς ταινίας, ἣν ἐφόρουν περὶ τὴν κεφαλὴν· ἐκ δὲ τῆς ταινίας σὺν τῷ χρόνῳ προῆλθε λεπτόν τι καὶ καλὸν ὕφασμα, ὁμοιάζον πρὸς τὸ παρ' ἡμῶν ἐν χρήσει μανδύλια· δι' αὐτοῦ περιέσφιγγον αἱ γυναῖκες τὴν κεφαλὴν.

Αἱ Ἑλληνίδες ἠγάπων καὶ ἄλλως νὰ εὐθετιζοῦσι τὰς τῆς κεφαλῆς τρίχας· πολὺ, λέγω, προὔθυμοῦντο δι' ἐπιτηδεῖας τῶν τριχῶν οὐλότητος νὰ σχηματίζουσι καλοὺς καὶ κομψοὺς βοστρύχους· εἰς ἐπίτευξιν δὲ τούτου μετεχειρίζοντο συχνὰ σιδηρὰ ὄργανα, δι' ὧν χλιανομένων ἐν μετρίᾳ φλογὶ διέπλεκον κατὰ Λουκιανὸν «βίχ τὴν τῶν ἐλίκων οὐλότητα».

Ἄς δὲ οἱ ἄνδρες ἠλείφοντο δι' ἐλαίου, ἵνα καταστήσωσι στιλπνάς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες καὶ ἔλαιον καὶ μύρον πρὸς τοῦτο μετεχειρίζοντο· ὡς δὲ παρ' ἀνδράσιν ἡ ἑξανθὴ θριξὶς ἦν ἀγαπητὴ, οὕτω καὶ παρὰ γυναῖξιν ἐπιθυμητὴ ἦν ἡ ἑξανθὴ καὶ χρυσοειδὴς κόμη, ἣν τινα μάλιστα διὰ φαρμάκων ἐζήτουν νὰ ἑξανθίζουσι. Καθόλου δὲ αἱ τῶν παλαιῶν γυναῖκες ἠγά-

πων τὴν καλὴν πλοκὴν τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς καὶ τὸ δι' ἐλαίου καὶ μύρων ἄλειμμα αὐτῶν¹...

Η ΜΟΝΟΦΘΑΛΜΟΣ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ

Βλέπετε τοὺς δύο ὠραίους ἐκείνους οἰκίσκους τοῦ χωρίου; Πῶς ἀστράπτουν τὰ παράθυρά των καὶ πῶς τὰ κλήματα ἀναρριχῶνται ἄχρι τῆς σέγης των!

Πρὸ ἐνὸς ἔτους ὁ ἕτερος αὐτῶν ἦτον ἀκάθαρτος καὶ πτωχικός, ἡ δὲ οἰκοδέσποινά του ἦτον ὅσον δύνασθε νὰ φαντασθῆτε ῥυπαρά.

Μίαν ἡμέραν ἴστατο εἰς τὴν φλιὰν τῆς θύρας τῆς, ἐσταυρωμένας ἔχουσα τὰς χεῖρας, βαθῆως συλλογιζομένη, μολονότι ἂν παρεθέρει τις τὸ πρόσωπόν της θὰ ὑπέθετεν ὅτι εἰς εὐδὲν ἄλλο προσεῖχεν εἰμὴ εἰς τὴν πτῆσιν τῶν χελιδόνων. Ἡ ἐσθὴς αὐτῆς ἦτο παλαιὰ καὶ κατεσχισμένη, τὰ ὑποδήματά της ἄνευ πελμάτων· τὸ μικρὸν παραπέτασμα τοῦ παραθύρου της, τὸ ἄλλοτε καινούργυς καὶ λευκόν, εἶχε μεγάλην ἐν τῷ μέσῳ ὀπήν, καὶ αὕτη δὲ ἡ ἰδίᾳ ἐφαίνετο πτωχὴ καὶ ἐγκαταλελειμμένη.

Ἐνῷ ἴστατο οὕτως ἀφηρημένη, ἀκούει αἴφνης ἐλαφρὸν θόρυβον ὡσεὶ ἔρραπτέ τις. Κύπτει καὶ βλέπει τὸν ἐμβαλωματᾶν τοῦ χωρίου, ὅστις καθήμενος πλησίον τοῦ τοίχου ἐπιδιδῶρθου ἐν παλαιὸν ὑπόδημα.

— Καλημέρα, κυρὰ, εἶπεν ὁ ἐμβαλωματᾶς. Τί ὠραία ἡμέρα! Τί κυττάζετε μὲ τόση προσοχὴ ἔς τὸ δρόμο;

— Κυττάζω τὸ σπῆτι τῆς γειτόνισσάς μου!

— Τῆς γυναίκας τοῦ Στύρου τοῦ κηπουροῦ, τῆς Σπύραινας ὅπου λένε; Εὐμορφο σπῆτι ἀλήθεια. Πῶς δεῖχεται εὐτυχία!

— Ἐκεῖνη ἦταν πάντα τυχερὴ, εἶπεν ἡ Ἀνθοῦλα, καὶ ὁ ἄνδρας της φέρνεται πάντα μὲ καλὸν τρόπον.

— Πρῶτα κι' ἀρχὴ, εἶπεν ὁ ἐμβαλωματᾶς, καὶ οἱ δύο τους εἶνε καλὸ ἀνδρόγυνο. Σὲ παρακαλῶ, κυρὰ, δουλειὰ δὲν ἔχεις, δός μου τὸ σουβλί μου· νὰ το ἐκεῖ, κοντὰ ἔς τὰ πόδια σου.

— Ἐ, κ'ἔπειτα; ἐπανελάβεν ἡ Ἀνθοῦλα, ἀφ' οὗ ἔλαβε μετ' ἀναστεναγμοῦ τὸ σουβλίον, δὲν λέγω πῶς δὲν εἶνε καλὸ ἀνδρόγυνο, ἀλλ' ὁ ἰδικός μου ὁ γάμος ἐβγήκε σὲ κακὸ, κ' ἐκεῖνης σὲ καλὸ· ὥστε κύτταξε πόσον εὐτυχισμένη εἶνε. Ὅταν συλλογισθῶ πῶς ἴπανδρευθῆκαμε τὴν ἴδια μέρα καὶ πῶς σήμερα δὲν ἔχω τίποτε, καὶ ἐκεῖνη ἔχει δύο γελᾶδες καὶ πέντε γίδια...

— Καὶ κάμποσο λινάρι ποῦκλωσε τὸν χεῖμῶνα, εἶπεν ὁ ἐμβαλωματᾶς, κ' ἕνα κυριακάτικο φῶρεμα, πρᾶσινο, καλλιτέρο δὲν ἤμπορεῖ νὰ γίνῃ, καὶ καθὼς ποῦ ξέρω, μία ὠραία μεταξωτὴ ποδιά, ἕνα γελέκο τοῦ ἀνδρός της, μὲ τρεῖς σειραῖς κουμπιὰ ἀπὸ γυαλὶ γαλάζιο, κ' ἕνα κομ-

1. Ἐβαν. ἐκ πραγματείας τοῦ κ. Θ. Βενιζέλου.